

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
1525 Pf.: 166.
Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.26/16/2018.

A tanács tagjai: Dr. Hunya István közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Tomasovszki Tamás közbeszerzési biztos, Dr. Telek Katalin közbeszerzési biztos

A kérelmező: Dunántúli Távközlési és Biztosítóberendezési Építő Kft.
(Budapest, Haraszi út 44.)

A kérelmező képviselője: Dr. Sárvári Tamás Ügyvédi Iroda, Dr. Sárvári Tamás ügyvéd
(Budapest, Csillagvölgyi u 4/G.)

Az ajánlatkérő: MÁV Magyar Államvasutak Zrt.
(Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Vörös József ügyvéd
(Budapest, Petőfi Sándor utca 10. /III. 11.)

A közbeszerzés tárgya: Scheidt & Bachmann gyártmányú BUES 2000 típusú elektronikus sorompóberendezések és részegységeinek, valamint HSM 10 E típusú hidraulikus felsorompó hajtóművek és részegységeinek javítása és üzemeltetésük támogatása.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem második eleme tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 50. § (4) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő 2017. december 27. feladott 2017/S 249-525866 számon megjelent többször módosított részvételi felhívásának III.2.2. pontjának második és harmadik mondatában foglalt alábbi előírásait:

„RJnek a szerz.kötésre rendelkeznie kell a BUES2000 elektronikus sorompóberendezés gyártójának írásos nyilatkozatával, melyben a gyártó kijelenti, hogy AT jogosult a BUES2000 elektronikus sorompóberendezés javítására (a gyártó bevonásával, v. nélküle), v. karbantartására v. forgalmazására. A gyártó által a fentiekre vonatk. nyilatk-ot a szerz.kötésre kell benyújtani AT-nek, amely nyilatk. a szerz. mell.t képezi.”

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első kérelmi elemét elutasítja.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a jogorvoslati kérelem harmadik eleme tekintetében megszünteti.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat megküldését követő nyolc napon belül a **kérelmező részére utaljon vissza** az általa megfizetett igazgatási szolgáltatási díjból **300.000.-Ft-ot**, azaz háromszázezer forintot a 10918001-00000480-75250009 számú bankszámlájára.

A Döntőbizottság **kötelezi az ajánlatkérőt**, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül **fizessen meg** a kérelmező részére **300.000.-Ft**, azaz háromszázezer forint **igazgatási szolgáltatási díjat**.

A jogorvoslati eljárás során ezen felül felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő fenti tárgyban közösségi értékhatárt meghaladó, az Európai Unió hivatalos lapjában, 2017. december 27. feladott, 2017. december 29-én, 2017/S 249-525866 számon megjelent hirdetménnyel a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet szerinti tárgyalásos közbeszerzési eljárást indított.
2. Az ajánlatkérő a részvételi felhívás II.2.1.1) pontjában a közbeszerzés tárgyát az alábbiak szerint határozta meg: „Scheidt&Bachmann gyártm. BUES2000típ. elektronikus sorompóberendezések és részegységeinek valamint HSM 10Etíp. hidraulikus félsorompó hajtóművek és részegységeinek javítása és üzemeltetésük támogatása”
3. Az ajánlatkérő a részvételi felhívás II.2.4) pontjában a közbeszerzést az alábbiak szerint ismertette: „Scheidt & Bachmann gyártmányú BUES 2000 típusú elektronikus sorompóberendezések és részegységeinek, valamint HSM 10 E típusú hidraulikus félsorompó hajtóművek és részegységeinek javítása és üzemeltetésük támogatása a MÁV Zrt. hálózatán üzemelő 66 db Scheidt & Bachmann gyártmányú komplett elektronikus sorompóberendezés és 222 db félsorompó (melyek egy része a 66 komplett sorompóberendezés részeként, egy része hagyományos jelfogófüggéses

sorompóberendezések részeként üzemel) vonatkozásában. A teljes keretösszeg 180 000 000 Ft, amely tartalmazza a 30 % opciót.”

4. Az ajánlatkérő a részvételi felhívás III.1.2) pontjában írta elő a pénzügyi gazdasági alkalmassági feltételeit, melyek közül a P/1. pontjában a következőket írta elő:
P/1. Alkalmatlan a részvételre jelentkező, amennyiben nem rendelkezik a részvételi felhívás feladásának napjától visszafelé számított előző 3 mérlegfordulónappal lezárt üzleti évre a közbeszerzés tárgyából származó (Scheidt & Bachmann gyártmányú BUES 2000 típusú elektronikus sorompóberendezések és részegységeinek, valamint HSM 10 E típusú hidraulikus félsorompó hajtóművek és részegységeinek szereléséből és/vagy teszteléséből és/vagy üzembehelyezéséből és/vagy karbantartásából) összesen legalább nettó 50 millió forint árbevéttel.
5. A részvételi felhívás III.1.3) pontja szerint:
„M/1 Részvételre jelentkező alkalmatlannak minősül a szerződés teljesítésére, ha nem rendelkezik.
  - a) legalább 2 olyan műszaki felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberrel, aki a részvételi felhívás feladását megelőző 5 évben a közbeszerzés tárgyát képező berendezések (Scheidt & Bachmann gyártmányú BUES 2000 típusú elektronikus sorompóberendezések és részegységeinek, valamint HSM 10 E típusú hidraulikus félsorompó hajtóművek és részegységeinek) szerelésében és/vagy tesztelésében és/vagy üzembe helyezésében és/vagy karbantartásában személyenként legalább 36 hónap szakmai tapasztalattal rendelkezik.
  - b) legalább 2 olyan műszaki középfokú végzettséggel rendelkező szakemberrel, aki a részvételi felhívás feladását megelőző 5 évben a közbeszerzés tárgyát képező berendezések (Scheidt & Bachmann gyártmányú BUES 2000 típusú elektronikus sorompóberendezések és részegységeinek, valamint HSM 10 E típusú hidraulikus félsorompó hajtóművek és részegységeinek) szerelésében és/vagy tesztelésében és/vagy üzembe helyezésében és/vagy karbantartásában személyenként legalább 36 hónap szakmai tapasztalattal rendelkezik.
 Az M/1. a) és az M/1. b) pontokban előírt szakemberek között az átfedés megengedett.”
6. Az ajánlatkérő a részvételi felhívás III.2.2) pontjában a szerződés teljesítésével kapcsolatosan az alábbi előírásokat tette:
„Felek a Szerződést határozott időtartamra 3 évre vagy-amennyiben ez időtartam lejártá előtt következik be, - a keretösszeg kimerüléséig kötik, a jelen felhívás II.2.7) pontban megadott 36 hó a hirdetmény feladhatósága miatt került megadásra.
Részvételre jelentkezőnek a részvételi jelentkezésében be kell nyújtania arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a szerződéskötésre rendelkezni fog a BUES2000 elektronikus sorompóberendezés gyártójának írásos nyilatkozatával, melyben a gyártó kijelenti, hogy ajánlattevő jogosult a BUES2000 elektronikus sorompóberendezés javítására (a gyártó bevonásával, vagy nélküle), vagy karbantartására, vagy forgalmazására. A gyártó által a fentiekre vonatkozó nyilatkozatot a szerződéskötésre kell benyújtani ajánlattevőnek, amely nyilatkozat a szerződés mellékletét képezi.”
7. Az ajánlatkérő közbeszerzési dokumentumot is biztosított az ajánlattevők részére. Az ajánlatkérő a dokumentáció I/12.18. pontjában írta elő a részvételi jelentkezéshez csatolandó dokumentumokat, többek között:
„Részvételre jelentkezőnek a részvételi jelentkezésében be kell nyújtania arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a szerződéskötésre rendelkezni fog a BUES 2000 elektronikus

sorompóberendezés gyártójának írásos nyilatkozatával, melyben a gyártó kijelenti, hogy Ajánlattevő jogosult a BUES 2000 elektronikus sorompóberendezés javítására (a gyártó bevonásával, vagy akár nélküle), vagy karbantartására, vagy forgalmazására. A gyártó által a fentiekre vonatkozóan kiállított nyilatkozatot a szerződéskötésre kell benyújtani az Ajánlattevőnek, amely nyilatkozat a szerződés mellékletét képezi.”

8. Az ajánlatkérő 2018. január 26-án az alábbi kiegészítő tájékoztatást adta:

„1. Kérdés

A P/1. pontra vonatkozó alkalmassági minimumkövetelményekkel kapcsolatban jól értelmezzük, hogy részvételre jelentkező a közbeszerzés tárgyából származó árbevétele igazolható biztosítóberendezés építéséből származó árbevétellel? Alkalmasnak minősül tehát részvételre jelentkező – így részvételi jelentkezése érvényesnek -, amennyiben a P/1. alkalmassági minimumkövetelményt biztosítóberendezés építéséből származó árbevétellel igazolja?

Válasz

Igen. Ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyából származó árbevételnek tekinti a biztosító berendezések építéséből származó árbevételt is. Erre tekintettel a részvételi felhívást és a Közbeszerzési Dokumentáció további, vonatkozó részeit Ajánlatkérő módosítja.”

9. Az ajánlatkérő 2018. január 30. napján 2018/S 020-042745 számon megjelent korrigendummal módosította a részvételi felhívást az alábbi releváns tartalommal.

„Az alkalmasság minimumkövetelményei: P/1. Alkalmatlan a részvételre jelentkező, amennyiben nem rendelkezik a részvételi felhívás feladásának napjától visszafelé számított előző 3 mérlegfordulónappal lezárt üzleti évre a közbeszerzés tárgyából származó (biztosító berendezések építéséből és/vagy szereléséből és/vagy teszteléséből és/vagy üzembehelyezéséből és/vagy karbantartásából és vagy üzemeltetésük támogatásából) összesen legalább nettó 50 millió forint árbevétellel.”

10. Az ajánlatkérő az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2018/S-026-057602 számon megjelent 2. számú korrigendumában a részvételi határidőt 2018. február 20-ra módosította.

11. Az ajánlatkérő az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2018/S-030-066318 számon 2018. február 13. napján megjelent 3. számú korrigendumában a részvételi felhívást és a közbeszerzési dokumentumot az alábbi releváns tartalommal módosította.

„Felek a Szerz-t hat. időtartamra 3 évre v. – amennyiben ez időtart. lejártá előtt köv. be – a keretösszeg kimerüléséig kötik, a jelen felh. II.2.7) pontban megadott 36 hó a hird. feladhatósága miatt került megadásra. RJnek a szerz.kötésre rendelkeznie kell a BUES2000 elektronikus sorompóberendezés gyártójának írásos nyilatkozatával, melyben a gyártó kijelenti, hogy AT jogosult a BUES2000 elektronikus sorompóberendezés javítására (a gyártó bevonásával, v. nélküle),v. karbantartására v. forgalmazására. A gyártó által a fentiekre vonatk. nyilatk-ot a szerz.kötésre kell benyújtani AT-nek, amely nyilatk. a szerz. mell.t képezi.”

A közbeszerzési dokumentációból törölte a részvételi jelentkezéssel egyidejűleg fenti tartalmú nyilatkozat benyújtására vonatkozó mintát.

12. Az ajánlatkérő az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2018/S 040-088402 számon megjelent 4. számú korrigendumában a részvételi határidőt 2018. március 14-re módosította.

A jogorvoslati kérelem

13. A kérelmező 2018. január 31-én érkezett kérelmében jogorvoslati eljárást kezdeményezett, melyben kérte a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) és d) pontja alapján a jogsértés megtörténtének megállapítását, valamint a részvételi felhívás megsemmisítését. A jogsértő esemény megtörténtének időpontját a részvételi felhívás megjelenésének napjában – 2017. december 29. – jelölte meg. A jogorvoslati kérelem két kérelmi elemet tartalmazott.
14. A 1. kérelmi elem vonatkozásában a kérelmező kérte megállapítani, hogy a részvételi felhívás M/1 alkalmassági minimumkövetelménye(i) jogsértőek, mert a szerződés tárgyának konkrét – egyenértékűséget nem engedő – meghatározásával az esélyegyenlőségre vonatkozó előírások sérülnek. Megsértett jogszabályi rendelkezésként a Kbt. 50. § (4) bekezdését, a Kbt. 65. § (3) bekezdését valamint a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 46. § (3) bekezdését jelölte meg. Álláspontja szerint azzal, hogy az ajánlatkérő a szakemberek vonatkozásában kizárólag csak a szerződés tárgyában konkrétan meghatározott gyártmányú és típusú biztosítóberendezések vonatkozásában ismerte el a szakmai tapasztalatot, indokolatlanul korlátozta a versenyt, hisz semmi sem indokolja ezt az előírást, mivel bármely sorompó-berendezéssel összefüggésben megszerzett szakmai tapasztalat igazolja a részvételre jelentkező szerződés teljesítésre való alkalmasságát. E körben hivatkozott arra, hogy a pénzügyi alkalmassági követelmények tekintetében is módosította a felhívást, s a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel tekintetében elégségesnek tartotta bármely biztosító berendezés vonatkozásában az árbevétel igazolását. Hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint önmagában az is jogsértő már, hogy a szerződés tárgyát a műszaki illetve a pénzügyi alkalmassági követelmények körében eltérő módon határozta meg az ajánlatkérő. Álláspontja szerint a szakemberek szakmai tapasztalatának előírása során a Kbt. tételes és alapelvi rendelkezéseinek is az a megoldás felelt volna meg maradéktalanul, amelyet az ajánlatkérő a módosított részvételi felhívásban a gazdasági és műszaki alkalmassági minimumkövetelmény előírásakor alkalmazott („biztosító berendezések építése és/vagy szerelése és/vagy tesztelése és/vagy üzembe helyezése és/vagy karbantartása és/vagy üzemeltetésük támogatása”), azaz a gyártmányra való hivatkozás teljes mellőzése. Fentiek alapján álláspontja szerint „a szakemberek szakmai tapasztalatának előírása körében jogsértő az az előírás, amely a konkrét gyártmányok szerelésében és/vagy tesztelésében és/vagy üzembehelyezésében és/vagy karbantartásában való részvétel igazolását követelte meg, mert az nem korlátozódik – az egyébként is ellentmondásosan meghatározott - közbeszerzés tárgyára. Ajánlatkérő a konkrét gyártmányra vonatkozó szakmai tapasztalat megkövetelésével nem biztosította az esélyegyenlőséget, az egyenlő elbánást és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételét.”
15. A jogorvoslati kérelem 2. kérelmi elemében kérte megállapítani, hogy a részvételi felhívás III.2.2.) pontjában foglalt azon előírás, mely szerint a közbeszerzés tárgya szerinti BUES 2000 sorompóberendezések gyártójától származó jogosultságot igazoló nyilatkozatot be kell nyújtani, jogsértő. Megsértett jogszabályi rendelkezésként a Kbt. 2. § (1) bekezdését, a Kbt. 25. § (1) bekezdését valamint a Kbt. 50. § (4) bekezdését jelölte meg. Előadta e körben, hogy a Scheidt & Bachmann GmbH feltehetőleg egyetlen gazdasági szereplővel állapodik meg, s annak kizárólagosságát biztosít. Ez által a hivatkozott előírással az ajánlatkérő olyan feltételt határozott meg, melynek csupán egy

gazdasági szereplő tud megfelelni. A kérelmező előadta továbbá, hogy a Scheidt & Bachmann GmbH és a kérelmező között 2013. május 20. napján együttműködési megállapodás jött létre, mely alapján a kérelmező volt jogosult a BUES 2000 típusú sorompó-berendezések magyarországi kizárólagos értékesítésére. Ezen jogosultsága 2016. év végéig állt fenn. Hivatkozása szerint a tételes jogsértésen felül alapvető jogsértés is fennáll.

16. 2018. február 9. napján benyújtott – ajánlatkérői nyilatkozatra vonatkozó – észrevételében fenntartotta jogorvoslati kérelmében foglaltakat. Az 1. kérelmi elemmel összefüggésben rögzítette, hogy a közbeszerzés keretén belül a nyertes ajánlattevőnek feladata csere-részegységek szállítása is. Hivatkozott továbbá ajánlatkérő hasonló tárgyban tett másik korábbi közbeszerzési eljárására is. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő nem adott részletes műszaki indokolást arra vonatkozóan, hogy miért alkalmazta a versenykorlátozó alkalmassági követelményt. A 2. kérelmi elemmel összefüggésben hangsúlyozta, hogy önmagában azon tény, hogy az ajánlatkérő uniós hirdetésménnyel induló közbeszerzési eljárásfajta választ, még a verseny biztosításának igazolására önmagában nem alkalmas. Az egyes nyomvonal jellegű építményszerkezetek kötelező alkalmassági idejéről szóló 12/1988. (XII. 27.) ÉVM-Ipm-KM-MÉM-KVM együttes rendelethez vonatkozó ajánlatkérői hivatkozás kérelmező álláspontja szerint alaptalan, hisz bármiféle igényét a nyertes ajánlattevővel szemben tudja majd ajánlatkérő érvényesíteni. Az ajánlatkérő által előírt gyártói nyilatkozat, valamint az ajánlatkérő nyilatkozatában hivatkozott szakmai tudás között a kérelmező álláspontja szerint összefüggés nincs. Egy gazdasági szereplő szakmai alkalmassága nem a gyártó nyilatkozatával igazolható ugyanis.
17. 2018. február 20. napján megtartott tárgyaláson jogorvoslati kérelmét újabb elemmel egészítette ki. E körben előadta, hogy az ajánlatkérő jelen közbeszerzés tárgyát akként határozta meg, hogy annak egy része lefedi ajánlatkérő egy korábbi beszerzését is, melyre vonatkozóan hatályos szerződése van az ajánlatkérőnek. Előadta, hogy jogi érdekét sérti, hogy az ajánlatkérő olyan beszerzési igényére folytat le újabb beszerzési eljárást, melyre vonatkozóan van hatályos szerződése, így a közbeszerzési eljárás nyertessége esetén sem tudná teljesíteni a jelen közbeszerzés azon részét, mely egy korábbi beszerzéssel kielégítést nyert. Megsértett jogszabályi rendelkezésként a Kbt. 3. § 24. pontját valamint a Kbt. 4. § (1) bekezdését jelölte meg. Az 1. kérelmi elemmel összefüggésben akképp pontosította jogorvoslati kérelmét, hogy a közbeszerzés tárgyának ajánlatkérői meghatározását kizárólag az alkalmassági követelmény versenykorlátozó meghatározásával összefüggésben előterjesztett kérelmi elemével összefüggésben, s nem önállóan kéri vizsgálni.
18. 2018. február 21. napján kelt – a Döntőbizottság felhívására – benyújtott nyilatkozatában vitatta az ajánlatkérő 2018. február 13. napján kelt nyilatkozatában a BUES 2000 típusú sorompó-berendezések egyedisége körében adott részletes műszaki indoklásában foglaltakat. Hivatkozása szerint a tárgyi biztosítóberendezések semmiféle olyan egyediséggel nem rendelkeznek, melyek a rendelkezésre álló dokumentációkból el ne lennének sajátíthatóak, illetve hivatkozott továbbá arra is, hogy az ajánlatkérő maga is rendelkezik mindazon tudással, mely keretében a nyertes ajánlattevő részére a betanítást meg tudná adni. A helyszíni adottságokhoz történő paraméterezés esetén nélkülözhetetlen szoftvercsomag magas szintű ismeretének szükségességét nem vitatja, ugyanakkor a gyártó közreadott egy kulcsszó katalógust, mely alapján a szoftvercsomag használatához egyedi, gyártmány specifikus szakmai gyakorlat nem szükséges. A vasúti pályába épített

indukciós hurkok nem gyártmány-specifikus szerkezeti egységek, így ezek üzemeltetési támogatásának szerződés szerű ellátása nem indokolja a kérelmező által vitatott, gyártmány-specifikumra épülő szakmai gyakorlatot megkövetelő alkalmassági követelményt. A CAN-buszra történő ajánlatkérői hivatkozás tekintetében előadta, hogy a SIEMENS gyártmányú biztosító berendezések is tartalmazzák ilyen rendszert, így az nem indoka a versenykorlátozó előírásnak.

Az ajánlatkérő észrevétele

19. Az ajánlatkérő 2018. február 6. napján kelt nyilatkozatában a kérelem elutasítását kérte a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján, annak alaptalanságára tekintettel. Előadta, hogy a közbeszerzési eljárást a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015 (X.27.) Korm. rendelet rendelkezéseinek figyelembevételével indították meg. Ismertette, hogy a közbeszerzés mely sorompóberendezéseket érinti, mely alapján előadta, hogy a 25 vonalon telepített BUES 2000 típusú berendezéseket is érinti a közbeszerzés. Az 1. kérelmi elemmel összefüggésben előadta, hogy a közbeszerzés tárgyát az ajánlatkérő megfelelő részletességgel és pontossággal határozta meg a felhívás II.2.4) pontjában. A közbeszerzés tárgyában szerepeltetett konkrét gyártmány és típust az indokolta, hogy a közbeszerzés kizárólag ezen típusú berendezések üzemeltetésének támogatására vonatkozik. Kérelmező hivatkozásával ellentétben éppen a közbeszerzés tárgyának pontos meghatározása az, ami indokolta a közbeszerzés tárgyának e módon történő meghatározását. Az alkalmassági követelmények kérelmező által jogsértőnek tartott előírásai indokoltak, hisz a közbeszerzés olyan komplex tevékenységre vonatkozik, amelyben speciálisan a Scheidt & Bachmann berendezések és hajtóművek rendszertechnikáját, hardware és software moduljait, a megvalósított funkciókat és a projektálási (tervezési eset beállítási) eseteket részletesen nagy mélységben ismerni kell ahhoz, hogy az üzemeltetőt telefonos hibaelhárítási támogatásban, helyszíni hibakeresésben a berendezés diagnosztikai elemzésében hatékonyan támogatni tudja. Ezen feladatok csak a Scheidt & Bachmann berendezések és hajtóművek szerelése, tesztelése, üzembehelyezése, vagy karbantartása során gyakorolhatók be. A közbeszerzés alapján a megajánlott szakembereknek részt kell venniük a szerződés teljesítésében, a Scheidt & Bachmann berendezések és hajtóművek hibaelhárításában, diagnosztikai adatainak kielemezésében, karbantartásában, javításában, a hibaelhárítás telefonos támogatásában. Más gyártmányú és típusú biztosítóberendezés vagy sorompó-berendezés szerelésében, tesztelésében, üzembe helyezésében vagy karbantartásában szerzett tapasztalat nem elfogadható, mivel nem biztosítja azt a szaktudást, tapasztalatot és ismeretet, amely az adott szerződés során az adott gyártmányú és típusú berendezéseknél a vasúti közlekedés biztonsága érdekében adott esetben azonnali döntést igénylő problémák megoldásához szükséges. Az ajánlatkérő álláspontja szerint nincs ellentmondás abban, hogy a gazdasági alkalmasság keretében megkövetelt feltétel nem tartalmaz gyártmány-specifikus megkötést, hisz az nem a szerződés teljesítéséhez közvetlenül kapcsolódó alkalmassági feltétel. Azok az ajánlattevő gazdasági alkalmasságának igazolására irányulnak ellentétben a szakmai alkalmassági követelményekkel. A 2. kérelmi elemmel összefüggésben előadta, hogy uniós eljárásrendben hirdetménnyel induló eljárást indított, mely alapján az EU-s tagállam bármely gazdasági szereplője részére engedte a részvételre jelentkezést. Rögzítette továbbá, hogy a szolgáltatás minősége érdekében támasztott konkrét előírásokat a gazdasági szereplőkkel szemben, mellyel a szolgáltatás megfelelő színvonalát, s a vasúti közlekedés biztonságát hivatott biztosítani. A gyártótól származó nyilatkozat előírásával

álláspontja szerint biztosítja azt, hogy a biztosító berendezésekkel összefüggésben keletkező szavatossági igényeit a gyártóval szemben is tudja továbbra is érvényesíteni. „A Scheidt & Bachmann berendezések és hajtóművek működése kizárólagos joggal ugyan nem védett, azonban azok mindenkor biztonságos javítását a gyártó és az általa átadott tudás és ismeretek alapján a gyártó által megbízott szervezetek képesek ajánlatkérő, mint közszolgáltató és a közszolgáltatást igénybevevők számára szavatolni. Az érintett Scheidt & Bachmann sorompóberendezések és hajtóművek a magyarországi vasúti pályahálózat MÁV Zrt. által üzemeltetett, biztonságos használatához szükségesek, így a MÁV Zrt.-től, mint felelős ajánlatkérőtől elvárható és megkövetelhető, hogy ezen sorompó-berendezések és hajtóművek üzemeltetése során a lehető legnagyobb körültekintéssel járjon el.” Rögzítette továbbá, hogy az ajánlatkérő rendelkezésére nem álltak a Kbt. 98. § (2) bekezdésének c) pontját megalapozó körülményekre vonatkozó igazolások.

20. 2018. február 13. napján kelt észrevételében megküldte a gyártó 2017. február 7. napján kelt nyilatkozatát, mely szerint a BUES 2000 típusú berendezések magyarországi kizárólagos képviselőjét (kereskedés, telepítés, karbantartás, javítás) az R-Kord Kft. látja el. Rögzítette továbbá, hogy 2017. évtől kezdődően az R-Kord Kft. végzi a közbeszerzés tárgya szerinti feladatokat. Részletes műszaki indokolást adott a közbeszerzés tárgya szerinti sorompók egyediségére, mely alapján álláspontja szerint bizonyított, hogy nem igazol alkalmasságot más biztosítóberendezésen szerzett szakmai tapasztalat. Hivatkozása szerint a jellemzően 60-as 70-es évektől telepített sorompóberendezések eltérő elveket, rendszerfelépítést tartalmaznak, így semmiképp nem egyenértékű szakmai tapasztalat az ezeken szerzett ismeret.
21. 2018. február 20. napján tartott tárgyaláson fenntartotta korábbi nyilatkozatában foglaltakat. Előadta továbbá, hogy a közbeszerzés tárgya szerinti biztosítóberendezések egy része jelenleg jótállási körbe esik. Előadta, hogy beszerzési igénye a biztosítóberendezések jótállási kötelezettségén felüli javítására, karbantartásra vonatkozik.
22. 2018. február 22. napján kelt – a Döntőbizottság felhívására megküldött – észrevételében előadta, hogy a „Sorompó hajtóművek karbantartása, Sorompó LED-es optika karbantartása” tárgyú beszerzési eljárása alapján 2017. május 29. napján határozott időtartamra és rögzített keretösszegre kötött vállalkozási szerződés szerinti keretösszeg mértékéig történő megrendelésre már sor került, tehát az teljesült.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

23. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárását 2017. december 27. napján indította, így e jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napján hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
24. A Döntőbizottságnak a jogorvoslati kérelemmel összefüggésben elsődlegesen abban kell állást foglalnia, hogy a jogorvoslati kérelemben foglaltak tekintetében érdemi döntéshozatalának fennáll-e eljárásjogi akadálya. E körben a jogorvoslati kérelem – utóbb előterjesztett – harmadik elemével összefüggésben megállapította, hogy annak érdemi vizsgálatának akadálya van az alábbiak szerint.

25. A Kbt. 145. § (2) bekezdése szerint a közbeszerzésre, a közbeszerzési eljárásra, az építési, illetve szolgáltatási koncesszióra, valamint a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatása a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás tekintetében - ideértve a 21. § (4) bekezdésében említett külön jogszabály szerinti előminősítési kérelem elutasítása és az előminősítési listáról való törlés miatt indult eljárást is (a továbbiakban: előminősítési ügyekben indított jogorvoslati eljárás) - a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik.
Az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 17. §-a szerint a hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet átteszi, ennek hiányában a kérelmet visszautasítja, vagy az eljárást megszünteti.
26. A kérelmező utóbb előterjesztett harmadik kérelmi eleme tartalma szerint annak vizsgálatára irányul, hogy az ajánlatkérő a vizsgált jogorvoslati eljárásában olyan beszerzési igényét is ki kívánja elégíteni, melyre vonatkozóan már van hatályos szerződése, mely lényegében tehát nem valós. A kérelmező által utóbb írásban előterjesztett indokolás szerint a Döntőbizottságnak azt kellene vizsgálnia, hogy a „valóságosan teljesítendő beszerzési tárgy és a közbeszerzés tárgya nem egyezik egymással”.
27. A Döntőbizottság ezen kérelmi elem vonatkozásában hatásköre hiányát állapította meg az alábbiak szerint. A hatásköri szabályok szerint a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok megsértése miatti eljárás tartozik – többek között – a Döntőbizottság hatáskörébe. A közbeszerzés előkészítését megelőzi az ajánlatkérő beszerzési igényének keletkezése. A beszerzési igény megvalósítása maga a közbeszerzés, mely jogilag kötött folyamat, azonban az igényre vonatkozóan a közbeszerzési jogszabályok nem tartalmaznak rendelkezéseket. Ennek megfelelően következetes a döntőbizottsági és a bírósági gyakorlat abban, hogy a beszerzési igény megalapozottsága, annak valódiságának feltárása nem vitatható (19.K.30.971/2008/14.).
A beszerzési igény komplex egésze a felhívás és a dokumentáció alapján határozható meg. Ennek megfelelően a beszerzési igénnyel elválaszthatatlan kapcsolatban áll a közbeszerzés tárgya, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérőnek a beszerzési igényének megfelelően kell a felhívásban meghatározni a beszerzés tárgyát. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a közbeszerzés tárgyának kérelmező által hivatkozott vizsgálatával a beszerzési igény felülvizsgálható lenne. A beszerzési igény meghatározásának ajánlatkérői szabadságát korlátozó kérdés nem közbeszerzési jogi szabályozás alá tartozik, kizárólag a beszerzési igény megvalósítása. Ennek megfelelően a Döntőbizottságnak hatásköre kizárólag a közbeszerzések megvalósítása – beleértve az előkészítést is – körében áll fenn. Így tehát a Döntőbizottságnak arra vonatkozóan nincs hatásköre, hogy azt vizsgálja, hogy az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárásában olyan beszerzési igényét kívánja-e kielégíteni, mely valós-e, illetve hogy ezen beszerzési igénye tekintetében van-e hatályos szerződése. Ez már csak azért is így van, mert egy eredményes közbeszerzés alapján megkötött szerződés alapján a szolgáltatásnyújtásra kötelezett félnek kötelmi igénye keletkezik az ajánlatkérői kötöttséggel terhelt kötelmi feltételekre, mely vonatkozásában igényét a közbeszerzési szabályozástól függetlenül, polgári jogi alapon érvényesítheti.
28. A fent kifejtettek szerint a hivatkozott jogszabályi rendelkezések figyelembevételével a jogorvoslati kérelem harmadik eleme vonatkozásában eljárásjogi akadály – hatáskör hiánya- áll fenn, így annak érdemi vizsgálatát a Döntőbizottság mellőzte, s az Ákr. 17. §-

ban foglaltak alapján a jogorvoslati eljárást - a harmadik kérelmi elemmel összefüggésben - megszüntette.

29. A jogorvoslati kérelem első és második kérelmi elemével összefüggésben, figyelembe véve az eljárásjogi feltételek fennállására vonatkozó ügyféli nyilatkozatokat, s azok ajánlatkérői vitatásának hiányát, a Döntőbizottság megállapította, hogy az első és a második kérelmi elem érdemi vizsgálatának eljárásjogi akadálya nincs.
30. Az ajánlatkérő jogállását tekintve a Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő feladata a Magyar Állammal kötött pályaműködtetési szerződés alapján, figyelemmel a vasúti közlekedésről szóló CLXXXIII. törvényre a vasúti pálya és azok tartozékainak forgalom és üzembiztos állapotban tartása, folyamatos működésének biztosítása. A vasúti közlekedés és az alapjául szolgáló pályahálózat fokozott biztonsági követelmények előírását teszik szükségessé. A közbeszerzés tárgya szerinti biztosító berendezések elsődleges célja is a vasúti közlekedés üzembiztonságának garantálása, melynek alapvető végső célja, hogy a veszélyes üzemnek számító vasúti közlekedés emberéletet ne veszélyeztessen. A Vasúti tv. 31. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles haladéktalanul intézkedni a veszélyhelyzet megszüntetése, valamint üzemzavar vagy baleset esetén a megfelelő működés mielőbbi helyreállítása érdekében. Ezen jogszabályi követelmények érvényesítésével kell az ajánlatkérőnek a közbeszerzési szabályozásnak is megfelelnie. Azonban a közbeszerzési kötelezettségeknek való megfelelés vizsgálatakor, az ajánlatkérő fent körülírt speciális jogállása sem hagyható figyelmen kívül.
31. Az 1. kérelmi elemmel összefüggésben a Döntőbizottságnak abban kellett döntenie, hogy a felhívás M/1 alkalmassági minimumkövetelményének kérelmező által sérelmezett gyártmány specifikus szakmai tapasztalatára vonatkozó előírása jogsértő-e.
32. A kérelmi elem vizsgálatakor releváns jogszabályok az alábbiak voltak:
 A Kbt. 50. § (4) bekezdése szerint az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.
 A Kbt. 65. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő alkalmassági követelményeket határozhat meg az ajánlattételhez megkövetelt
 a) gazdasági és pénzügyi helyzetre;
 b) műszaki és szakmai alkalmasságra;
 c) ha a szerződés teljesítéséhez szükséges, a gazdasági szereplő letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplésre, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezésre vonatkozó feltételek előírásával.
 A Kbt. 65. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.
 A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 21. § (3) bekezdésének b) pontja szerint az ajánlattevőnek és a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetve szakmai alkalmasságának igazolása szolgáltatás megrendelése esetén -

figyelemmel annak jellegére, mennyiségére, rendeltetésére, továbbá arra, hogy az alkalmasságot különösen a szakértelemre, hatékonyságra, tapasztalatra és megbízhatóságra tekintettel lehet megítélni – előírható azoknak a szakembereknek (szervezeteknek) - különösen a minőség-ellenőrzésért felelősöknek - a megnevezésével, végzettségük vagy képzettségük, szakmai tapasztalatuk ismertetésével, akiket be kíván vonni a teljesítésbe.

A Korm. rendelet 46. § (3) bekezdése szerint a szerződés tárgya által indokolt vagy jogszabályban meghatározott esetek kivételével a műszaki leírás nem hivatkozhat meghatározott gyártmányú vagy eredetű dologra, illetve konkrét eljárásra, amely egy adott gazdasági szereplő termékeit vagy az általa nyújtott szolgáltatásokat jellemzi, vagy védjegyre, szabadalomra, tevékenységre, személyre, típusra vagy adott származásra vagy gyártási folyamatra, ha az egyes gazdasági szereplők vagy termékek előnyben részesítéséhez vagy kizorításához vezetne. Az ilyen hivatkozás csak kivételes esetekben engedhető meg, ha nem lehetséges a szerződés tárgyának (2) bekezdés szerinti, kellően pontos és érthető leírása. Az ilyen megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.

Az Európai Parlament és a Tanács a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-i 2014/24/EU Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 18. cikke szerint az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés mentes bánásmódban részesítik, továbbá átlátható és arányos módon járnak el. A beszerzést nem lehet azzal a szándékkal kialakítani, hogy az adott beszerzés kikerüljön a jelen irányelv hatálya alól, vagy mesterségesen korlátozza a versenyt. Akkor tekintendő úgy, hogy fennáll a verseny mesterséges korlátozásának esete, ha azzal a szándékkal határozták meg a beszerzés feltételeit, hogy ezzel egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek.

33. A Kbt. 65. § (3) bekezdése szerinti követelmény tekintetében elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy mi a beszerzés tárgya. A beszerzés tárgyának meghatározásában az ajánlatkérőnek – a beszerzési igény meghatározásának szabadságából következően – döntési szabadsága van. A beszerzés tárgyának meghatározását követően, ehhez képest kell a Kbt. előírásainak megfelelően azt kategorizálni és a beszerzési tárgyra vonatkozó előírások betartása mellett a kiírás feltételeit meghatározni (Kfv.11.37.054/2013/4.). A felül nem vizsgálható beszerzési igénnyel elválaszthatatlan kapcsolatban áll a közbeszerzés tárgya, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérőnek a beszerzési igényének megfelelően kell a felhívásban meghatározni a beszerzés tárgyát. A közbeszerzés tárgya, mint az ajánlatkérő beszerzési igényét leíró komplexitás az egyes tételekhez szabályozottan más-más tartalmat hordoz. A közbeszerzés tárgyának legrészletesebb leírását a műszaki leírás tartalmazza, mely törvényi meghatározás szerint is azon előírások összessége, melyek meghatározzák a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, mely alapján a tárgy oly módon írható le, mely megfelel az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. A rendeltetés azon funkció, mely kielégítésére merült fel a beszerzési igény. A műszaki leírás ennek megfelelően a közbeszerzés tárgyának egy részletező leírása.
34. A Döntőbizottság megvizsgálta a fent körülírt közbeszerzés tárgyát, mely tekintetében az alábbiak hangsúlyozandóak. Az ajánlatkérő beszerzési igénye az üzemeltetésében álló – többek között – S&B BUES 2000 gyártmányú illetve típusú sorompó berendezések üzemeltetési támogatására vonatkozik. A beszerzési igénye tehát nem általános biztosító berendezési támogatási szolgáltatás, hanem többek között 66 db BUES 2000 típusú sorompó berendezés üzemeltetésének támogatására vonatkozik. A közbeszerzési

dokumentációban ajánlatkérő által meghatározott közbeszerzési tárgy egyértelmű. A közbeszerzés tárgyát leíró közbeszerzési dokumentumokban – különösen a felhívásban és a műszaki leírásban - megjelenő adatok tekintetében a Döntőbizottság megállapította, hogy azok nem ellentmondásosak, az egyértelműen meghatározásra kerültek.

35. A közbeszerzés tárgyának eképpeni vizsgálata azért szükséges, mert az alkalmassági követelmények körében jogszabályi előírás, hogy azokat a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia. Figyelembe véve, hogy a közbeszerzés tárgya meghatározott gyártmányú biztosítóberendezések üzemeltetésének támogatására vonatkozik, így a szakmai tapasztalat körében nem tekinthető a közbeszerzés tárgyan túlinak azon ajánlatkérői alkalmassági követelmény, mely a közbeszerzés tárgya szerint meghatározott gyártmányú biztosítóberendezések körében követeli meg a szakmai tapasztalat meglétét.
36. A jogorvoslati kérelem alapján a Döntőbizottságnak abban is állást kellett foglalnia, hogy azzal, hogy az ajánlatkérő a pénzügyi alkalmassági követelmény keretében nem követelte meg a gyártmány specifikus árbevétel igazolását, hanem annál szélesebb körben – bármely biztosítóberendezéssel összefüggésben elért árbevételt elfogadott – határozta meg az alkalmassági követelményt, abból következett-e a szerződés tárgyának ellentmondásos, pontatlan megfogalmazása. A szerződés tárgyának meghatározásának nem része az alkalmassági követelmény meghatározása. Az alkalmassági követelmény és a szerződés tárgya összefüggése pusztán a Kbt. 65. § (3) bekezdésében foglaltak szerint vizsgálható. Ebben az esetben az alkalmassági követelmények esetén külön-külön kell vizsgálni, hogy a hivatkozott jogszabályi követelményeknek eleget tesz-e az adott alkalmassági követelmény. Azon tény, hogy a pénzügyi alkalmassági követelmény esetén ajánlatkérő nem követelte meg a gyártmányspecifikációt, nem következik az, hogy a szerződés tárgyának meghatározása körében ellentmondás lenne. A Kbt. 65. § (3) bekezdés szerinti mércének – itt különösen a közbeszerzés tárgyára való korlátozottság – megfelel, így az jogszerűnek tekinthető, de semmiképp nem következik az, hogy a közbeszerzés tárgya körében előírást tett volna az ajánlatkérő. Az alkalmassági követelmények célja az ajánlattevő szerződés teljesítésének alkalmasságának igazolása. Az egyes alkalmassági követelmények más-más szempontból igazolják az ajánlattevő alkalmasságát. A pénzügyi alkalmassági követelmény esetén a nyertes ajánlattevő pénzügyi gazdasági alkalmassága kerül igazolásra, mely élesen elválik a szakmai alkalmasságtól. Ezért aztán alapos azon ajánlatkérői hivatkozás, hogy a pénzügyi alkalmassági követelmény igazolása keretében nem követelte meg a gyártmány specifikus árbevétel meglétét, hisz a gyártmány specifikus követelmény a szakmai alkalmasság esetén rendelkezik bizonyító erővel. A pénzügyi alkalmasság esetén bármely (biztosítóberendezéssel összefüggésben keletkezett) árbevétel igazolja a gazdasági alkalmasságát a gazdasági szereplőnek.
37. A Kbt. 65. § (3) bekezdése szerinti követelmény vizsgálatokor – a jogorvoslati kérelem alapján – a Döntőbizottságnak vizsgálnia kellett, hogy verseny korlátozó-e a vitatott alkalmassági követelmény. E körben a Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzés tárgya jelen esetben az alkalmassági követelményben is megjelenő gyártmányú biztosítóberendezések üzemeltetésének támogatására vonatkozik. A közbeszerzés tárgya szerinti szolgáltatás teljes üzemeltetési támogatást magában foglal, melyet a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott minőségi és szakmai szinten a nyertes ajánlattevőnek a szerződés megkötésének napjától a meghatározott minőségen biztosítani kell. E körben az ajánlatkérő részletes szakmai állásfoglalást adott arra vonatkozóan, hogy mik azok a berendezés specifikumok, mely miatt a mellett döntött, hogy a

szakemberekre vonatkozó alkalmassági követelmények vonatkozásában csak a közbeszerzés tárgya szerinti biztosítóberendezésekkel összefüggésben megszerzett tapasztalatot fogadja el. A kérelmező ellenkérelmében bár ezeket vitatta, azonban lényegében arra hivatkozott, hogy ezek megtanulhatóak, gyártó által közölt információk alapján elsajátíthatóak. A Döntőbizottság álláspontja szerint nem tekinthető versenykorlátozónak azon szakmai tapasztalat előírása, mely a közbeszerzés tárgya szerinti meghatározott gyártmányú biztosítóberendezések tükrében követeli meg a szakmai tapasztalat meglétét. Hangsúlyozandó, hogy a szakmai tapasztalat és az, hogy valamely szakmai specifikum megtanulható két külön dolog. A 30. pontban körülírt ajánlatkérő speciális jogállása, valamint a Vasúti tv.-ben hivatkozott kötelessége indokolja továbbá, hogy miért követeli meg alkalmassági követelményként a szerződés tárgya szerinti szakmai tapasztalatot.

38. Fentiek alapján a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem első elemét elutasította.
39. A jogorvoslati kérelem második elemében a Döntőbizottságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő a részvételi felhívás III. 2.2) pontjában jogszerűen írta – eelő, hogy a nyertes ajánlattevőnek a gyártó nyilatkozatával rendelkeznie kell a szerződés megkötésekor.
40. A kérelmi elem vizsgálatakor releváns jogszabályok a 32. pontban már hivatkozottakon felül az alábbiak voltak:
 A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.
 A Kbt. 25. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását.
41. A módosított felhívás szerint *„RJnek a szerz.kötésre rendelkeznie kell a BUES2000 elektronikus sorompóberendezés gyártójának írásos nyilatkozatával, melyben a gyártó kijelenti, hogy AT jogosult a BUES2000 elektronikus sorompóberendezés javítására (a gyártó bevonásával, v. nélküle),v. karbantartására v. forgalmazására. A gyártó által a fentiekre vonatk. nyilatk-ot a szerz.kötésre kell benyújtani AT-nek, amely nyilatk. a szerz. mell.t képezi.”*
42. A jogsértés vizsgálata körében előzetesen rögzítendő, hogy a következetes döntőbizottsági és bírósági joggyakorlat szerint amennyiben a kérelmező tételes jogszabályi rendelkezések megsértésére hivatkozik és többlettényállási elemet nem ad elő, akkor az alapelvek megsértésének külön vizsgálata nem lehetséges. A közbeszerzési eljárás alapelveinek érvényesülését elsősorban az egyes tételes jogi rendelkezések biztosítják. Az alapelvi sérelem vizsgálatakor tehát nem lehet megkerülni a konkrét eljárásra irányuló speciális rendelkezéseket. Az alapelvek önmagukban csak akkor válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé, ha valamely magatartás a tételes rendelkezések szerint nem ítéltető meg. (Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.197/2008/6.) Az alapelvek tehát csak akkor vehetők figyelembe, ha valamely magatartás tételes rendelkezések szerint nem ítéltető meg. Ugyanakkor a Döntőbizottság rögzíti azt is, hogy az alapelvek funkciójukat tekintve jogértelmező szerepet is ellátnak, így a tételes jogszabályi előírások értelmezését az alapelveken keresztül kell vizsgálni. Ebből következően a tételes jogi előírás megsértése szükségképpen magában foglalja az alapelvi jogsértést is. A jogorvoslati

kérelmek vonatkozásában a kérelmező megjelölte a Kbt. 2. § (1) bekezdését, mint alapvető jogsértést, azonban tételes jogszabályi rendelkezést is megjelölt. Ennek megfelelően a Döntőbizottság a megjelölt tételes jogszabályi rendelkezések tekintetében vizsgálta a jogorvoslati kérelmet, s tekintettel arra, hogy a kérelmező a megjelölt tételes jogi előírás körében előadott jogsértésen felül többlettényállási elemet nem hivatkozott, mely az alapvető jogsértés önálló megállapíthatóságának feltétele, így azok önálló, tételes jogszabályi vizsgálaton felüli, külön kérelmi elemkénti vizsgálatára nem volt lehetőség.

43. A Kbt. rendelkezései alapján az ajánlatkérőnek biztosítani kell a versenyben egyenlő eséllyel való részvételt az érdekelt gazdasági szereplők részére. A tisztességes verseny biztosítása a Kbt. céljai között is megfogalmazásra került, így a közbeszerzés egészét átható követelményként érvényesül. A Kbt. 50. § (4) bekezdésében meghatározott versenyjogi követelmény Irányelv 18. cikkével összhangban történő értelmezése szerint a versenyjogi követelmény megsértését jelenti azon ajánlatkérői előírás, mely indokolatlan és azzal a céllal került mesterségesen előírásra, hogy egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek. Indokolatlan az előírás, ha az nem a beszerző valós beszerzési igényéből levezethető előírás, hanem kizárólagosan az a célja, hogy valamely gazdasági szereplőt méltánytalan előnybe illetve hátrányba helyezzen.
44. A fenti jogszabályi követelmények vizsgálatokor előzetesen azt kellett vizsgálni, hogy a kérelmező valóban méltánytalan hátrányba került-e. A jogorvoslati eljárás keretében benyújtásra került egy Magyarország területére szóló kizárólagosságot biztosító gyártói igazolás, mely alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felhívásban előírt sérelmezett nyilatkozatot kizárólag egy gazdasági szereplő tudja teljesíteni. A kizárólagossági jogosultság térbeli és időbeli kizárólagosságot biztosít, így aztán kizárt az is, hogy más tagállami gazdasági szereplő rendelkezzen ezzel a nyilatkozattal (Magyarország területére vonatkozóan). Ennek megfelelően igazolt azon törvényi kitétel, mely szerint az ajánlatkérő ezen előírásával a kérelmezőt méltánytalan hátrányba helyezte, sőt lényegében kizárta a kérelmezőt – és a kizárólagos jogosultsággal rendelkező gazdasági szereplő kivételével mindenki mást - a versenyből.
45. Ezt követően a fent értelmezett jogi szabályozás figyelembe vételével azt vizsgálta meg a Döntőbizottság, hogy az ajánlatkérő beszerzési igényéből illetve ezt megjelenítő közbeszerzés tárgyából levezethető-e, indokolt-e ezen előírás. A Döntőbizottság álláspontja szerint a közbeszerzési dokumentumokban megjelenő bármely ajánlatkérői előírásnak szükségszerű velejárója, hogy az kizár egyes gazdasági szereplőket a versenyből, hiszen a feltételt teljesíteni nem tudó piaci szereplők nem tudnak érvényes ajánlatot tenni (19.K.30.971/2008/14.). A versenykorlátozó, vagy kizáró követelmény meghatározása akkor tekinthető jogszerűnek, ha az indokolt. Töretlen azon döntőbizottsági gyakorlat, mely akkor tekinti indokoltnak a verseny korlátozását, ha az az ajánlatkérő adott feladatának ellátásához feltétlenül szükséges. A feltétlen szükségesség tekintetében a Döntőbizottság rámutat továbbá arra is, hogy a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó ajánlatkérők közfeladatot látnak el. A közfeladat ellátása jogszabályilag kötött, mely során jogszabály határozza meg a feladatellátás kereteit. Az ajánlatkérők tekintettel arra, hogy közfeladatot, jelen esetben közszolgáltatást ellátó szervezetek, gazdálkodásuk során a felelős és hatékony gazdálkodás elvét is figyelembe kell venniük. A beszerzési igényük meghatározása során erre tekintettel kell lenni, s a felhívás versenykorlátozó szabályainak vizsgálata körében mindezt értékelni kell.

46. A Döntőbizottság kifejezett felhívására előterjesztett ajánlatkérői indokolás a szolgáltatás minőségével indokolta ajánlatkérő ezen előírását, mely egyrészt a biztosítóberendezésekkel kapcsolatos hibákkal kapcsolatos gyártói felelősség körében jogviták elkerülése és a gyártó általi „minősítés” garanciájával indokolt. A Döntőbizottság megvizsgálta a közbeszerzés tárgyát valamint a felhívásból és a műszaki leírásból leképezhető beszerzési igényt, s ezt összevetette az ajánlatkérő indokolással, s megállapította, hogy az előadottak nem indokolják a versenykorlátozó előírást.
47. A szolgáltatás magas minőségbeli elvárása vitathatatlan közérdek, főleg olyan beszerzések esetén, ahol alapvetően valamely közszolgáltatás biztonságos ellátását biztosító eszközöket érint. A vasúti közlekedéssel kapcsolatos legkisebb hiba is óriási személyi és vagyoni kárral járhat. Ennek következtében alapvető igénye – mely a Vasúti tv. alapján kötelezettsége is – a vasúti pályaműködtető ajánlatkérőnek, hogy a biztonsági szempontokat érvényre jutassa. A közbeszerzési kötelezettségek azonban vonatkoznak az ajánlatkérőre is, s ezen közbeszerzési szabályozást kell összeegyeztetni a speciális jogállásából fakadó kötelezettségeivel. A Döntőbizottság ajánlatkérő hivatkozásával ellentétben azonban nem látott összefüggést a szolgáltatás teljesítésének minőségi követelménye és a gyártói nyilatkozat megléte között. A közbeszerzés tárgya szerinti szolgáltatás minőségbeli paramétereit a vonatkozó ágazati jogszabályok mellett maga a közbeszerzési dokumentumoknak kell tartalmazniuk. A gyártó által kiállított – ajánlatkérő által megkövetelt tartalmú – nyilatkozat azonban a szolgáltatás minőségével kapcsolatban nem jelent többlettartalmat. A gyártó által kiállított nyilatkozat tartalma alapján inkább minősül egy kereskedelmi megállapodásnak, mint egy gyártói minőséget szavatoló okiratnak. Különösen igaz ez úgy, hogy a tárgyi berendezések kereskedelmi jogosultságát igazoló gyártói nyilatkozat is elegendő lett volna, mely a karbantartási tevékenység minőségével közvetett indokoltságot sem mutat.
48. A gyártóval szembeni alkalmassági időn belüli igényérvényesítés körében pedig azért nem alapos az ajánlatkérői kifogás, mert a közbeszerzés tárgya nem vonatkozik a jótállási és szavatossági igények érvényesítésére. Az ajánlatkérő nyilatkozata szerint ugyanis a beszerzési igénye éppen a fenti igényen túl felmerülő karbantartási támogatási szolgáltatásra vonatkozik. E körben megjegyzi egyebekben a Döntőbizottság, hogy a kifejezett felhívására sem tudott egyebekben olyan bizonyítékot, vagy indokot előterjeszteni az ajánlatkérő, mely a hivatkozását alátámasztotta volna. Ennek megfelelően a Döntőbizottság jogsértőnek találta azon ajánlatkérői magatartást, mely a szerződés teljesítését a gyártó - lényegében - engedélyéhez kötötte, úgy, hogy ennek kötelmi vagy jogszabályi alapját nem támasztotta alá. Ennek megfelelően a Fenti indokolással megállapította a Döntőbizottság, hogy az ajánlatkérő megsértette ezen előírásával a Kbt. 50. § (4) bekezdését.
49. Fentiek alapján a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a kérelmező jogorvoslati kérelmének első eleme tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján az alaptalan jogorvoslati kérelmet elutasította, míg második eleme tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértést, valamint a Kbt. 165. § (3) bekezdésének b) pontja alapján a részvételi felhívás III. 2.2. pontjának második bekezdésében foglalt jelen határozat 41. pontjában leírt részét megsemmisítette, valamint a Kbt. 165. § (3) bekezdésének d) pontja alapján bírságot szabott ki.

50. A Döntőbizottság további jogkövetkezményként a részvételi felhívás jogsértő részének megsemmisítése mellett bírságot szabott ki, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás feltételeinek versenykorlátozó meghatározása súlyos jogsértésnek minősül. A részvételi felhívás jogszerűsége a jogsértő előírás megsemmisítésével reparálható, s nem szükséges a teljes részvételi felhívás megsemmisítése. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során a Kbt. 165. § (5) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben rögzíti, hogy a közbeszerzés becsült értéke a 180.000.000.-Ft volt. A Döntőbizottság továbbá a Kbt. 165. § (11) bekezdésében szereplő előírásokra tekintettel figyelembe vette a mérték tekintetében rögzítetteket, továbbá azt, hogy az ajánlatkérővel szemben jogsértés megállapítására az elmúlt két évben két alkalommal került sor (D.234/2016, D.415/2016). E körben figyelembe vette továbbá az ajánlatkérő eljárást segítő együttműködő magatartását is. Értékelésre került továbbá, hogy a jogsértés reparálható. A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve a fenti szempontok kifejezett mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott bírságot szabta ki.
51. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 45/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 2. § (3) bekezdése, valamint a Kbt. 151. § (8), (9) valamint (10) bekezdése valamint az Ákr. 126. § (3) bekezdésére figyelemmel rendelkezett.
52. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése(i) elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 116. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.
A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2018. március 2.

Dr. Hunya István sk.
a tanács elnöke

Tomasovszki Tamás sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Telek Katalin sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Vörös József ügyvéd (kapcsolati kód: ece7eba1465c299e955f9ae0cf99e977)
2. Dr. Sárvári Tamás Ügyvédi Iroda, Dr. Sárvári Tamás ügyvéd (KRID: 18257757)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (helyben)
4. Irattár